

EDINOST

Lahko dvakrat na teden.
Volja za celo leto \$3.00
Published every week.
Subscription \$3.00 yearly.

"EDINOST"
1849 W. 22. St.
Telephone: Canal 98.
Chicago, Ill.
ME ME
ZA RESNICO IN PRAVICO.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 21, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

ŠTEV. (No.) 96.

CHICAGO, ILL., PETEK, 9. DEC. 1921.

LETO (VOL.) VII

Published and distributed under permit (No. 202) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General.

AMERIKANSKE NOVICE.

STAVKA V CHICAŠKIH KLAVNICAH.

Delavci Chicaških klavnice so za stavkali pretekli ponedeljek, ker so se jim zopet plače znižale.

POROČILA 12 VOJAKOV ZA VLADNO PODPORO.

Mrs. Helena Drexler iz Watkegana je bila aretirana, ker so prišli na sled, da je šla od mesta do mesta in povsodi premočila kakega vojaka, da se je z njo poročil, da je dobila vladno podporo. Ko je dobila, je pobegnila v drugo mesto in tam enako naredila. Tako se je dvanaestkrat poročila.

KAKO SO LJUDJE LAHKOVERNI.

V Chicagi je neki Poljak Norwolski prodal hišo za \$5.000, katere je dobil v denarju. Zunan pred pisarno agenta, kjer je dobil denar, sta ga čakala dva tuja človeka, ki sta se mu pridružila in začela z njim govoriti. Govorila sta dobro polsko. Ko se tako govorili, povedala sta začudenemu Norwolskemu, da sta iznašla velikansko novo iznajdbo, po kateri sta vstanu s posebnim praskom denar tekem šest ur podvojiti. Norwolski v svoji omejenosti in slovanski dobrodušnosti je takoj vrjel in bil pripravljen poskusiti, če res to znata. Dal jima je res stotak, katerega sta lopova položila v zavitek popirja in "poštupala" ter zavila. Potem so pa čakali šest ur. In res, po šestih urah sta bila mesto stotaka v zavitku dva stotaka. V šestih urah čakanja v salonu seveda niso sedeli pri praznih mizah. Ko je videl Norwolski tako velik uspeh, je bil takoj pripravljen položiti v čudodelen zavitek vseh \$5.000. Ko so tako zopet čakali novih šest ur, da se izvali novih pet tisoč, sta lopova s praznimi izgovori drug za drugim odšla, češ da naj Norwolski kar sam čuva zavitek, ker bosta v kratkem prišla oba nazaj. Prepovedala sta mu pa pogledati v zavitek preje nego prideta nazaj. Prismojeni Poljak je čakal res šest ur. Prišlo je polog zasedem oseb toda čudodelnih iznajdbenikov ni bilo nikjer. Slednjič ga je premagala radovednost in pogledal je v zavitek. Toda kako se je prestrašil, ko je našel zavitek prazen. Lopova sta v petih urah imela dovolj časa, da sta odšla Bog ve kako daleč. Človek bi ne vrjel, da se še najdejo tako omejeni ljudje, da sedejo na tako neumne limance.

Božična številka "Edinosti" bo izšla teden popreje, da jo bodo lahko vsi, tudi najdalji naročniki, dobili o pravem času, pred Božičem. Izšla bo na 12 straneh, okrašena in povečana in zanimiva, da se je bodo gotovo vsi naročniki zveselili.

Božično številko "Ave Maria" smo te dni razposlali. Ker smo imeli v tiskarni zadnje tedne toliko dela, da z vsem "overtimom" nismo mogli doseči, da bi se bilo vse delo izvršilo, zato smo morali božično številko "Ave Maria" izdati kot številko za 19. november in 3. december kar bomo pa pri drugi priliki nagradili svoje naročnike.

AMERIŠKI SLOVENCIPODPORAJTE SVOJE PODJETJE KATERO EDINO SE BORI ZA VAŠE INTERESE!

RAZGLED PO SVETU

NIGRI LIČALI NIGRA.

V Sioux City, Ia., so člani nekega tajnega društva nigrov obdolžili svojega člana Sam Jonesa, da je izdal društvene tajnosti. Pri seji je bilo 14 članov. Zgrabili so Jonesa, ga vlekli ven iz mesta in ga pri nekem mostu zunaj mesta obesili za vrh, da je visel nad vodo. Toda po čudnem naključju se je vrh pretrgala in Jones je padel v vodo in se rešil. — Obdolženi so sedaj poskušene umora.

TUDI NIGRI SE GIBLJEJO.

Tudi unije črnih delavcev so se združile v skupno črno unijo in si ustanovile svoj glavni urad v Chicagu, od koder bode glavni odbor vodil vse delovanje črnih unij.

EGIPT V BOJU ZA NEODVISNOST.

Anglija ima tudi v Egiptu svoje težave. Adly Paša je zavrnil predloge angleške vlade, katere je predložila Egiptu glede razmerja med Egiptom in Anglijo. Predloga dovoljuje Egiptu skoraj popolno neodvisnost. Samo Anglija zahteva, da ji Egipt dovoli, da ima v deželi svojo vojaško posadko, ki naj Angliji omogoči prosto poslovanje z Indijo skozi Suez kanal. Egipčani tudi tega ne dovolijo.

VELIKI NEMIRI NA DUNAJU.

Na Dunaju so izbruhnili pretekli teden veliki nemiri. Ljudstvo je protestiralo proti raznim izkoriščevalcem in proti draginji. Zahtevajo tudi naj se popolnoma ustavi špekuliranje in igranje z denarjem na borzi. Velika množica razgrajavev je pobila po glavnih ulicah vse šipe. Po največjih hotelih so razbili vse pohištvo. Po kavarnah so vse razbili, kar so dosegli. Veliko milijonov je škode.

KRALJICA CITA GRE V ŠVICO.

Zvezne vlade so dovolile, da sme kraljica Cita iti v Švico, kjer bo njen sin operiran za slepicem, da mu bo stregla.

Orlovstvo na Češkem se je razvilo v največjem sijaju.

Pred tremi leti so šteli 30.000 članov, danes že 120.000. V katoliškem gibanju na Češkem orlovstvo nosi zastavo.

Navečji svetilnik na svetu.

Francoska vlada namerava postaviti svetilnik za zračno plovo, ki naj bo največji na svetu. Stal bo na okrog 500 m visokem vrhu Mt. Afrique nekako 12 km od Dijona. Njegova luč bo z močjo enega milijona sveč svetila skozi 8 leč 320 km daleč. Svetilnik je namenjen za zračni promet Pariza z jugom. — Francozi grade tudi blizu Le Bourgeta letališče, ki bo menda največje v Evropi.

Iz zasedenega ozemlja.

Vem, da ne bom nič dosegel, a povem pa le in se javno pritožim, kako se nam godi, če hočemo iti naši čez mejo po poštenti poti. Kako se dobi passaporto? Najprej prošnja na karabinerje v obeh jezikih, potem romanta na maršala, od tam na komisarijat, tam je taksa čez 28 lir, potem gre v Trst na jugoslovanskega delegata, tam stane 42 lir. In ko bi še hitro šlo! Po več tednov! Ta čas lahko vsi sorodniki v Ljubljani pomro! Na meji spet štempel: odhod, nazaj grede spet: odhod. In če tudi imaš že iz Trsta pravico za tja in nazaj, moraš čakati na ljubljanski (Nadaljevanje na 3. strani.)

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Preoblasten gospodar. Znani ljubljanski sokol okrajni oficial Anton Gregorič je bil te dni obsojen pred tukajšnjim sodiščem na 3000 K globe in povračilo stroškov, ker je napravil lažljivo ovadbo proti svoji služkinji Frančiški Pogačar iz Hudega. Radi lažni ovadbe je bila Pogačarjeva po nedolžnem zaprtu 14 dni, sedaj je pa prišla kazn za obrekljivca. Sodišče je izreklo, da zakon štiti enako čast služkinje kakor čast visokih gospodov in da tudi ljubljanski sokolaji ne smejo brez kazni delati lažnivih ovadb.

Koliko veljajo ministrski avtomobili? Mitroviška "Srbija" piše: "Samo vojno ministrstvo porabi 70 milijonov dinarjev (!) za bencin za avtomobile. Od te svote ne odpade niti ena dvajsetina na tovrne avtomobile. Kje je dalje bencin za luksurne avtomobile ostalih ministrov? Pred vojno so imeli samo ministrski predsednik in minister notranjih zadev kočije, drugi ministri so pa hodili peš. Kaj n. pr. potrebuje minister prosvete avtomobil? Če bi vse nepotrebne avtomobile prodali in izkupičku še pridejali vsoto, kolikor veljajo bencin, gumijevi obroči in reparate, bi bilo državno posojilo nepotrebno, ker bi prihranili prav brzo zahtevane pol milijarde dinarjev." — Pravijo, da je tudi v Ljubljani nekaj državnih avtomobilov odveč, ki ne služijo vedno le za službene voznje.

Žeparji v Metliki. V metliki so prišli in zaprli nevarnega žeparja Marka Rothmuellerja iz Petrovega sela, ko je v družbi še treh žeparjev segal ljudem v žepu in kradel. Rothmuellerjevi tovariši so ušli, njega so pa izročili v zapore okrožnega sodišča v Novem mestu.

Elektrarna Zagrac na Dolenjskem. V Višnji gori se ustanavlja s kapitalom 6 milijonov kron delniško društvo pod imenom "Elektrarna Zagrac". To podjetje si je stavilo nalogo, izkoriščati vodne sile reke Krke. Prva centrala bo v kratkem dogotovljena. Podpisovanje akcij trajao 15. okt. do 15. nov. Pri podjetju sodelujeta "Slovenska eskomptna banka" in "Ljubljanska kreditna banka." Kakor se vidi, bodo pri teh elektrarnah imele glavno besedo — banke. Ali ne bi bilo veliko bolj pametno, ustanoviti zadrugo? Banke že vedo, kje jim bo neslo.

Smrtna nesreča. 12 letna učenka Pavla Ogorevc, stanujoča na Ambrozevem trgu, je vtaknila v usta natikalo za svinčnik. Tisti hip jo je posilil kašel, natikalo ji je ušlo v dušnik in dekile se je zadušilo kljub hitri zdravniški pomoči.

Vsled pomankanja mrtvaške krste. Pišejo nam iz Sladke gore: Posestnica Roza Karlinc pri Sv. Mihaelu, občina Sladkagora, je našla 5. t. m. svojega moža v listjaku, kjer je navadno spal — mrtvega. Da si prihrani stroške za rakev, ga je dva dni na to s pomočjo svojega sina Ignaca, naložila na voziček, pokrila s koruzno slamo in ga s kravami zapeljala v mrtvašnico na Sladkogoro. Pri zaslišanju se je izgovarjala, da jo vse sovražni in ji zato nikdo ni hotel napraviti mrtvaške krste.

Poizkus nove korupcije. — Zagreb. Znani finančni zaupnik demokratskega tiska Petrič je stavil vla-

di ponudbo, da je pripravljen dobaviti ministrstvu za promet 3 milijone železniških pragov iz bukovega in hrastovega lesa po ceni 120 do 130 kron za kos, t. j. za skupno vsoto 360 milijonov kron, ako mu država proda iz državnih gozdov 30.000 kub. metrov hrastovega in 30.000 kub. metrov bukovega lesa in sicer bukov les po 20 kron kub. meter. Z ozirom na to bi dobila država 96 milijonov kron za 60.000 kub. metrov hrastovega in bukovega lesa, medtem ko bi morala plačati za en del svojega pridelanega lesa 360 milijonov kron, torej 250 milijonov več, kakor pa bi dobila od Petriča in njegove demokratske kompanije. Pri tem se pa mora vpoštevati, da velja v splošnem bukov les v največjem slučaju — kubičen meter 300 kron, hrastov les pa 800 kron. Z ozirom na to predstavlja 60.000 kub. metrov omenjenega lesa najmanjšo vrednost 330 milijonov kron, medtem ko ponujajo Petrič in kompanija demokratske stranke samo 96 milijonov kron. Diferenca 234 milijonov kron bi prišla v korist demokratske družbe, a na škodo države. To zadevo bi imel izvesti odvetnik in poslanec demokratske stranke dr. Dušan Popović. "Riječ" prinaša izjavo dr. Popovića, da nima pri tej zadevi nobenega posla, kar se njegove osebe tiče, vendar pa ne dementira, da ta ponudba obstoja. Koliko da ponuja g. Petrič to pot za demokratski tisk, ako mu da "država" tudi tokrat dober zaslužek, ni znano.

Krvava drama. V Lubnici blizu Zaječara (Srbija) se je pred par dnevi odigrala krvava drama. Nek mladenič je zapeljal pred letom dni neko dekile in se nato poročil z drugo. Ta ostavljena deva je noč in dan mislila na osveto, zagrabila ob neki priliki za revolver ter ubila nezvestega z dvema streloma. Nato se je javila sama oblasti.

"Vse bo hudič vzel, če se bo na vse strani jemalo iz državne blagajne..." Pomenljive besede je izrekel žurnalistični starosta na račun sedanje vlade, ki je kupila ustavo, plačuje sokolske in samostojne izlete, dviga ministrske in poslanske plače itd.

Brezverstvo. Troimenemu narodu preti nova nevarnost: prosofidarstvo. Ni še preteklo četrta leta, odkar so si ljubljanski "naprednjaki" ustanovili v neki kavarni svojo (Nadaljevanje na 3. str.)

KATOLIŠKI VESTNIK

Novi apostolski delegat za Japonsko. Msgr. Pumasani Biondi, dose-danji apostolski delegat na Japonskem, je bil imenovan za tajnika kongregacije "Propaganda fide". Za njegovega naslednika je sv. oče imenoval p. Giardinija iz reda Barnabitov, bivšega docenta v Londinu in pozneje župnika pri S. Carlo ai Catinari v Rimu. P. Giardini je znan znanstvenik na polju teologije, filozofije in kanoničnega prava ter govori sedem jezikov. 8. decembra bo p. Giardini posvečen v škofa.

15 katoliških vseučilišč v Ameriki. Kakor poroča Directorium of Catholic Colleges and Schools, ima Amerika 15 katoliških vseučilišč, na katerih študira 19.805 študentov (izmed teh je 6000 dijakinj.) Amerika, kjer je svoboda v pouku, je prekosila Evropo, kjer imamo katoliško vseučilišče samo v Parizu, Lovani, Freiburgu, Milanu in Lublinu, torej samo 5. Na Nemškem ne čutijo prevelike potrebe katoliških vseučilišč. Samo novo vseučilišče v Kolinu na Reni nosi znak katoliške univerze, na vseh drugih vseučiliščih so evetoče bogoslovne fakultete. Pojav katoliških vseučilišč je vsekako vsele znamenje v 20. stoletju, ki kaže, da se cel svet preraja v katoliškem duhu.

ŠIRITE LIST "EDINOST"

VAŠ DENAR

bo doma najhitreje, ako ga pošljete skozi naše podjetje. Mi računamo po najcenejšem dnevnem kurzu istega dne, ko prejmemo od pošiljateljev denar. Ob izidu te številke smo računali:
Za jugoslovanske krone:
500 ..... \$ 2.30
1,000 ..... 4.50
5,000 ..... 22.50
10,000 ..... 42.00
Za italijanske lire:
50 ..... \$ 2.75
100 ..... 5.00
500 ..... 22.50
1000 ..... 44.00
Vse pošiljatve naslavljajte na:
"EDINOST",
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

IZŠEL JE V NAŠI TISKARNI NAJNOVEJŠI MOLITVENIK

MOJ TOVARIŠ.

Tako ličnega in pripravnega molitvenika kakor je ta, ameriški Slovenci še nismo imeli. Molitvenik je vezan v črne platnice za odrasle in za mladino v bele platnice. Za dečke s krasno sliko prvo-obhajanca na prvi strani za deklice s sliko prvo-obhajanke.

Molitvenik je tiskan z VELIKIM TISKOM. Obsega samo dvesto strani. Tako je knjižica zelo pripravna za v žep tudi za moše. Molitvenik vsebuje tudi devetdnevnicno za čast sv. Ani. S tem smo pa ustregli našim ženam in materam.

V resnici bo ta molitvenik dobrodošel starim in mladim in bode krasen božični in novoletni dar za vsakega.

Rojaki, sečajte po tej knjižici!
Cena: črne platnice s zlato obrezo \$1.00
bele platnice s zlato obrezo 1.25
Naroča se pri:

"AVE MARIA",
1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjaha dvakrat na teden.

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St. Telephone Canal 98. Chicago, Ill.
ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Irska zmaga.

Blagor narodu, ki ima v svojem velikem času velike može za svoje voditelje, ki se zavedo, da ni njih žep, tudi ne njih premoženje, da, ne celo njih življenje nič v primerni z vzvišenimi nameni, za katere gre in za katere treba žrtvovati, če treba tudi vse to. Tak narod bo zmagal in mora zmagati! Narod Sweeneyev je narod prihodnosti.

Blagor voditeljem, ki pravilno vodijo narod, ki si pa znajo v velikem času dobiti zaupanje naroda, da jim popolnoma zaupa, bolj kakor pa raznim agentom nasprotne stranke, katere navadno nasprotnik pošilja v njegove vrste, da bi mu vzeli zaupanje do voditeljev, da bi jih tako oslabili in dosegli svojo zmago proti narodu.

Kakor narod brez značajnih voditeljev ne bo dosegel ničesar, tako še bolj značajni voditelji ne bodo dosegli ničesar brez značajnega naroda za seboj.

Irska je imela v velikem času kakor značajne velike voditelje tako narod, ki je bil sam značajan in močan in se ni strašil ne truda ne žrtev in je sam sprejel svojo zadevo in svojo neodvisnost v svoje lastne roke. Voditelje si je izbral, toda zahteval je od njih natančen račun in za vsak korak je zahteval, da so si ti voditelji dobili od njega samega mandat, dovoljenje, da so ga naredili.

Velikanske so bile žrtve tako irskih voditeljev tako irskega naroda v tem boju. Toda danes? Ves narod se je globoko oddahnil, kajti zmagal je. Mogočna Anglija, z vso svojo premeteno in zvito politiko, z vso svojo vojaško silo, z vsem svojim preganjanji in ječami ni dosegla nič.

Irska je sedaj "Svobodna država."

Kakor se pa veselimo te velikanske zmage pravice nad krivico in nad nasiljem, tako nas srce boli, ko pri tem mislimo na nesrečno prodano Slovenijo. Poročila, ki prihajajo od tam, kako so žalostna! Kako je narod obupan! Kako samo čaka ugodne prilike, da bo povedal morda preglasno in preodločno, da si kaj takega ne pusti, da bi se z njim počelo.

Pa kaj hočemo: V velikem času naš narod ni imel mož značajnejšev, ki bi ga vodili do zmage, ki bi se nesebično potegovali za njegove pravice in ga branili pred autokrati. Pa tudi narod ni bil značajan in se je v usodnem trenutku dal tako lahko premetiti raznim političnim spletkam, kakor so bile razne "samostojne kmetiške stranke" in druge take pasti nastavljene od srbskih šovinistov. Voditelji, ki so bili na čelu, so bili pa majhni možje, deloma sebični. Druge, kateri so v resnici hoteli kaj doseči, jih je pa narod na cedilu pustil. Duhovščina preje slozna, se je v usodnem trenutku razdvojila. Narod se je razcepil na brezštevila strank. Starejši voditelji so nekoliko predalec šli v svoji popustljivosti, mlajši so pa pokorščino odrekli starejšim. In Slovenija — ni!

Srečna Irska! Tužna Slovenija!

Tri naše nujne potrebe.

Slovinci, ki smo že nekoliko let tukaj v Ameriki, se ne bomo več vrnili domov. Če bi se pa kdo vrnil, gotovo ne bo doma ostal, razun, ako več nazaj ne bo mogel. Razmere doma so take, da je nemogoče, da bi Amerikanec, ki je enkrat občutil prijetnost svobode, katero daje Amerika svojim državljanom, ko se je navadil na velike udobnosti, katerih nobena druga država na svet več ne nudi svojim državljanom enakih, ta bo po nekoliko tednih življenja doma, skušal jo popihati nazaj v obljubljeni deželni narodov — k bogatemu Stricu Samu.

Posebno sedaj, ko smo ameriški Slovenci tako razočarani nad svojo domovino, ko vidimo, da nimamo več doma, da je naš dom v starem kraju kakor kako pogorišče, kjer je ogenj vse upepeljal, posebno sedaj ne kaže drugzega, kakor da se ameriški Slovenci obrnemo v drugo smer, kakor smo šli do sedaj: Da ne mislimo več na dom, temveč, da si skušamo tukaj najti gnezdice, kjer se bomo ugnezdili za stalno.

Tega dejstva naj bi se po vseh naselbinah zavedli in začeli temu primerno uravnati svoje prihodnje delovanje in življenje.

Tri stvari so pa neohodno potrebne za našo prihodnost, na katere naj opozarjamo vse voditelje naroda vseh naselbin:

1. Slovensko stavbinsko društvo, to so nekake Reiffeisenove posojilnice in hranilnice. Tako društvo imamo v Chicagi, ki se imenuje "Slovensko stavbinsko društvo Slovenski Dom". Imajo ga v Clevelandu. Zadnja leta ima v Chicagi skoraj tretjina rojakov svoje hiše. Kako so to dosegli? Ker jim je to društvo pomagalo do lastnega doma.

V tem društvu člani sami znašajo tedensko svoje prihrančke skupaj, katere vodi upravni odbor. Ta denar se ne sme porabiti za kakšne špekulacije ali kake bonde, temveč se mora porabiti samo za posojila članom, kar si kupujejo lastni dom. Član na pr. hoče kupiti kako hišo. Prosi to društvo, da bi mu dalo posojilo. Društvo razpiše vsakega četrtega nove serije delnic, katere pokupijo člani, ki pristopajo. Društvo da potem temu članu potrebno svoto, da kupi hišo "Cash", to je, da jo plača takoj z denarjem. Član pa plačuje društvu obresti in glavnico vsaki teden v majhni svoti. Na ta način si vsakdo lahko v šestih ali dvanajstih letih plača hišo, predno ve kedaj. Ako ima hiša prostora za več družin, mu navadno rent plača glavnico, sam pa mesto, da bi plačal "rent" tujcu, pa daje dotični denar za obresti in tako je hiša kmalu njegova.

O priliki bomo skušali natančno popisati delovanje teh posojilnih društev. Ta društva so neohodno potrebna za vsako naselbino, kjer je le toliko Slovencev, da bi znesli vsako leto primerno svoto skupaj, ki bi se potem dala na posojilo rojakom, ki bi si hoteli kupiti hiše. Za Chicaško naselbino lahko rečemo, je društvo "Slovenski dom" pravi blagoslov božji.

Taka društva bodo vsako naselbino dvignila v pravo stalno naselbino, da se bodo rojaki naselili za stalno na gotovemu mestu in si vsak ustanovili lasten dom.

vor. Kar bi moral vsak oče skušati poskrbeti svoji družini je — lasten dom, da bodo otroci vedeli, kje so doma; da ne bodo kakor ciganje se potikali celo svoje življenje samo po tujih stanovanjih. Koliko otrok se izgubi zato, ker nima doma! Kako lepo bi bilo, ko bi oče kupil svoj dom. Ko odrastejo otroci in začno služiti, bi jim pa rekel: "Otroci, toliko dolga imam še na domu. Dom bo itak Vaš! Pomagajte mi ga plačati! Dajte od svojih zaslužkov vsaki toliko. Ko bo plačan, bomo imeli lasten dom. Ako ga bomo prodali, bo pa vsakdo dobil nazaj, kolikor je uložil v dom." Tako bi oče navadil svoje otroke varčevanja in navdušil bi jih za sodelovanje, da bi radi sodelovali s stariši in se čutili z njimi eno, česar danes po naših slovenskih ameriških družinah toliko pogrešamo.

Zato, rojaki po vseh slovenskih naselbinah, ustanovljajte si stavbinska hranilna in posojilna društva!

Ako dekleta čaka za možitev tako dolgo, dokler ne bo prišel oni ideal, katerega si je naslikala v svoji domišljiji, bo najbrže nesla svojo lilijo v grob, in najbrže tega ne bo obžalovala.

Jako lahko je biti darežljiv s tujim premoženjem:

* * *

Imej še boljši kredit, vendar denar v žepu je pa še boljši.

* * *

Vsak človek ima nekaj, za kar ga drugi lahko zavidaajo.

* * *

Manj, ko ima kak človek prijateljev, bolj je sam svoj prijatelj.

* * *

Veliko bolj prijetno je prijatelju častitati na njegovih uspehih, kakor pa z njim sočustvovati v nesreči.

Iz slovenskih naselbin.

La Salle, Ill. — Od 19. do 24. novembra minulega mesca se je vršil v naši župniji "fair" v prid naše cerkve sv. Roka. Dvorano smo dobili brezplačno od družbe Narodni dom, ter napravili čistega \$1262.63, kar je za sedajne trde delavske razmere naravnost "sijano". Udeležba je bila velika in vsi so prihajali. Čast in vsa hvala za tako sijani izid "faira" gre v prvi vrsti, naši navdušeni Slovenski mladini, ki je vedno v ospredju kadar se gre za korist in napredek naše župnije. Prišrna hvala vsem!

Poročevalec.

Cleveland, Ohio. — Rada bi vedela, kje je ostala slovenska kuharica v listu "Edinost". Jaz sem jo jako rada imela. Sedaj se pa kar nič več ne oglasi. Prosim Vas, da bi jo naprosili, da li nadaljevala svoja štedljiva in varčna jedila. Seveda, ako je se živa.

Ana Dolinar.

Opomba urednika: Tudi jaz jo pogrešam. Pa saj veste kako je. Ženske tako težko dobite, da bi se spravile k pisanju. Ko smo ji prigovarjali, da naj bi nadaljevala, je odgovorila, da raje za vse naročnike obed skuha, kakor pa zanje enega spiše. "S kuharico sem bolj poznana, kakor pa s peresom", je rekla. Res bi bilo dobro, ako bi mogli dobiti, da bi začela zopet s svojimi podučnimi članki. Morda bo po novem letu. Jo bomo še enkrat prosili.

Urednik.

Gilbert, Minn. — Veš, prijatelj ali prijateljica, kam bomo šli 25. decembra zvečer? To je na božični dan?

Kam? Na igro in zabavo v Finsko Halo! Začetek ob 7. uri zvečer. Tam bo dosti smeha in pa lepa godba za vse mlade in stare, lepe poskočnice, da bo vse v "luftu", samo noge bodo na tleh. Igrala bo orkestra. Zabave čisti dobiček je namenjen, da si bodo naše pevke nabavile tudi slovenskih pesmi in knjig, ker se večkrat sliši, zakaj ni več slovenskega petja v cerkvi. Naredimo zato mi enkrat veselje pevkom, ker one delajo veselje s petjem nam v cerkvi. Res, da so mlade, pa tako lepo zapoje slovensko, da je veselje. Kaj ni to lepo za nas Slovence, ker so tukaj rojene in nimajo slovenske šole, pa se vendar same učijo slovensko.

Toraj še enkrat vabimo vse Gilbertčane in tudi iz sosednih bližnjih mest, kakor iz Eveletha in od drugod: Vsakdo dobrodošel!

Slovenska dekleta.

Neilsville, Wis. — Tu imam sedaj nekako "fine" vreme. Sneg je zapadel pred dvema tednoma nekako tri palce na debelo in bojimo se da bo izginil še ta pred Božičem. Farmarji sedaj največ čistijo zemljo kateri imajo še kaj nečističene. Eni delajo drva, drugi zopet hodijo po "lozah" in lovijo in streljajo divjačino, katera je pa že jako redka. Tudi

nedolžnih zajcev rod izumira polagoma s pomočjo lovcev, katerih je pa veliko tukaj. Letošnje lovsko sezono je prav malo kak srnjak ali srna padla od lovske krogle in sicer za to ne, ker jih ni bilo veliko. Jaz sam sem taval dva cela dneva po gozdu oborožen s težko risanico in s polno bisago patronov. Toda vse zaman! Drugega nisem prinesel domov, kakor težke noge, prazen želodec in pol zajčka. Revčka sem zadel tako, da je šla ena polovico rakom žvižgat, druga je pa meni ostala. To polovico sem pa obesil na steno v spomin letošnje velike "jage". Nekaj moram pa vendar sporočiti tudi o tukajšnjih socialistih, revčkih na duhu, kateri so tukaj v okolici. Bedasti so, kakor so po drugih naselbinah, da se zaletujejo v katoliško misleče ljudi povsod. Dal jim Bog pamet! Vas pozdravlja

Leo Stupica.

Opomba: Kako naj jim da Bog pamet, ko so se pa z njo skregali in jo nočejo, ker pamet je samo za modre ljudi.

Urednik.

Pittsburg, Pa. — Zopet se oglašim iz tega "Smoki City." Vendar to je bilo nekdanj. Žalibog, danes ni več. Zakaj vidi se le prav malo dima iz tukajšnjih tovarov. Večina tovarov je namreč zaprtih popolnoma, v teh malo, v katerih se še dela, se dela pa samo polovico časa. Dragina je pa zmira enaka, kakor je bila pred enim letom. Kdo je temu kriv? Oblasti, ki ne stopijo na prste tem profiteerjem, ki pustijo, da se tako narod odira. Tukaj se je ustanovil zadnje nedelje tamburaški klub. Same mlada dekleta od 10. do 14. leta. Bog daj obilo sreče, da bi se kaj kmalu naučile, da nam bojo kedaj katero zagodle.

Danes sem dobil v roke nesramni list "Prosveta", v kateri se strahopeti in dolgouhi in zabiti ali kako se mu že pravi dopisnik, zaletuje v New Yorkskega nadškofa, ki se je postavil za moralno, ki je prepredil, da se ne bo po ulicah oznanjevala nesramnost najhujše vrste od par zagrizenih in izpridenih študentov in propalih ljudi. Kolega teh nesramnežev v Chicagi pravi, da je po farovžih in kloštrih največ porodne kontrole. Jaz mislim, da je te stvari največ v dolgouhčevi glavi. Apeliram na vse trezno misleče Slovence v Ameriki, da naj se s studom in gnjusom obrnejo od takega brezverskega lista, kakoršen je Prosveta. Apeliram tudi na vse duhovnike in lajke, da vsak v svojem okrožju dela, kar le more proti takim listom. Posebno naj pazijo člani jednote, katere je tak grd list glasil, kakšno nesnago podpirajo! Vas vseh je sveta dolžnost, da se bojujete z nami do konca, da se odpravi ta smrdljiva gnojnica iz naše srede. Povsodi devajo gnojnice v kak kot, ker smrdi vsem. Tudi

med nami moramo isto narediti. Vama "Edinost" in "Ave Maria" želim obilo uspeha v boju za pravico in resnico. Le vstrajno naprejš!

Mi smo z Vami in za Vami do konca! Nič se ne vstrašite boja! Nič se ne zmenite za napade. Mi vsi vemo, da ko Vas napadajo, hočejo napasti prav za prav samo nas, katoliško misleče lajke, katerih glasil so listi in katerih voditelj ste! Vedno bolj se jasni med nami in vedno bolj spoznavajo Slovenci, kje je resnica. Zato le naprejš! Saj delate za Boga in Marijo. Marija še ni pustila, da bi kdo kedaj podlegel v boju zanjo. Tudi vi boste in morate zmagati.

Apeliram tudi na Vas, vse slovenske žene in dekleta! Vi ste prve, katerim pridejo taki listi v roke! Prosim Vas, kakor hitro vam prinese pismonoša tak grd list, zaženite ga v peč. S tem boste storile dobro delo. Koliko pohujšanja boste odpravile s tem!

Vošim vsem katoliškim Slovincem po širni Ameriki vesele božične praznike in srečno novo leto. Vama pa "Edinost" in "Ave Maria" pa obilo novih naročnikov.

John Golobič.

Opomba urednika: Hvala Vam, Mr. Golobič, za tako odločne besede! Da, ko bi se naši katoliški Slovenci zavedli, koliko nesnago podpirajo, ko podpirajo proti katoliške liste. Tako pa so nekateri celo tako nezavedni, da v cerkev hodijo in cerkev podpirajo, poleg tega pa naročajo tudi liste, ki delajo na to, da bodo te cerkve podrlj, katere podpirajo.

Urednik.

Te dni nas je obiskal Rev. P. Placido Belavič OFM. hrvatski bivši župnik cerkve sv. Jeronima na 25. cesti v Chicagi, ki se je pred nekaj meseci vrnil v domovino, kjer je nameraval ostati. Toda povedal je stvari o Jugoslaviji, da bi jih nikdar ne vrjeli, ko bi jih ne bili čuli iz njegovih lastnih ust.

Jugoslavija — Tugošlavija!

"Pijonirski Trinerjev stenski koledar za 1922.

Posiljanje Trinerjevega stenskega koledarja ravnokar pričelo. Krasno artistično delo v navadnih barvah in bogati v ideji. Okrog glavne srednje slike napredka prijazno stopnjevanje. Višje je devet manjših slik, kjer se nam predstavlja raznih držav slavne pijonirje: Zdrženih držav predstavljata Fultonova prva ladja, Čehoslovakijo Komenius, ki je prvi upeljal ljudsko šolo, Poljska s svojim Kopernikom, ki je pronašel, da se zemlja suče okrog solca in Madame Curie pijonirka pri iznajditvi radiuma, Italijo in Jugoslavijo predstavlja iznajditelja električne vede, Volta in Tesla, Bavarska s svojim X-zarniškim iznajditeljem Roentgenom. Tu vidimo tudi Joseph Trinerja slavnega iznajditelja Trinerjevega grenkega vina. Stenski koledar je zelo krasna slika za vsako hišo. Pošijite nam 10 centov za pokritje pošiljatenih stroškov in naslovite na: Joseph Triner Company, 1333 So. Ashland ave., Chicago, Ill. — ter ne pozabite opomniti vašega lekar narja ali trgovca z zdravili naj se dobro založi s Trinerjevimi zdravili še posebno pa s Trinerjevim grenkim vinom.

ZA BOŽIČ

je gotovo da se boste spomnili svojih domačih v stari domovini in jim poslali kak dar za praznike. Ako hočete da bo denar v pravem času na svojem mestu, pošljite to takoj in sicer skozi podjetje, ki Vam nudi najhitrejšo postrežbo, zanesljivost in pa tudi najcenejše cene evropskim valutam. To podjetje pa je:

Bančni Oddelek "Edinosti",

1849 W. 22 St., Chicago, Ill.

RAZGLED PO SVETU.
(Nadaljevanje z 1 strani.)

ski policiji par ur, da smeš nazaj. Ali ni to preveč? Sam birokratizem! In zdaj? Če hočeš iti drugi teden spet v Ljubljano, moraš zopet iti ali poslati v Trst na jugoslovanskega delegata po dovoljenje in zopet plačati 42 lir. Ali ni to oderuštvo! Saj se ne vozijo samo milijonarji! Moj passa porto ima številko čez 58.000 — zdaj pa preračunaj tolikokrat po 42 lir. In za tisti ubogi podpis, za kar se ne rabi niti 1 minuto. Zakaj pa Italijani ne zahtevajo še enkratne takse? Ali ne bi mogli naši poslanci tega doseči, da bi se druga taksa ali odpravila ali pa vsaj znatno zmanjšala? Saj je že enkratna taksa (42 lir) dosti velika. Pa tisti slovanski gospodje niso prav nič prijazni. Prišel je neki kmet ravno poldne v pisarno, uradnik je ravno vrata zaprl, vse prošnje so bile zastoj, kmet je moral čakati drugega dne in tako zapravil dva dni. Kje so pa stroški! Ves ta aparat bi se lahko skrajšal in obe državi bi imeli več prometa in več dohodkov.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.
(Nadaljevanje z 1 strani.)

malo "ložo" (prostozidarska družba) in že je "Slov. Nar." dne 25. t. m. v kratki notici napovedoval ustanovitev "Teozofskega društva." Prostozidarstvo, popolno brezverstvo ali ateizem je za vsak narod nekaj kvarljivega, še več: to je strup, ki podjeda itak trhlji fundament današnje morale in človeške družbe sploh. Kdo je pahnul Rusijo v morje neizmernega trpljenja? Peščica ljudi, ki so smatrali verske dogme kot stare "predsodke" in pridigovali ruskemu narodu njih edino zveličavni evangelij krutega materijalizma. In danes ječi in stoka sodobna Rusija pod neznosnim režimom rdečih prostozidarjev. Tudi v Jugoslaviji se širi kuga brezverstva, žal, da pod pokroviteljstvom vladnih krogov. Slovenci so bili od nekaj verni ljudje in tako se je svobodni pokret pričel še le v zadnjih desetletjih. Kljub temu pa še prostozidarstvo med Slovenci ni pridobilo na terenu. Hrvati so si ustanavljali svoje prostozidarske lože že v drugi polovici XVIII. stoletja. Utemeljila sta jih grofa Ivan Draškovič in Stjepan Niczky. Najbolj pa so se in se še danes klanjajo verski brezbriznosti, oziroma prostozidarstvu — Srbi. V krogih takozvane talmi-inteligence (o pravi inteligenci med Srbijanci razen maloštevilnih častnih izjem itak ne more biti govora), ki v svojem perverznom posnemanju francoske kulture in francoskega mišljenja vse preveč misli, da mora v naši državi prevladovati duh Voltaire-jev, je našla svobodna misel plodno polje. Srbijanski liberalizem je rodil atentatorje, propalce, ki jih obsoja vsa javnost. Razmahu prostozidarstva pa je v eminentni meri pripomoglo pravoslavje. Srbski talmi-inteligent smatra vero kot institucijo, ki mora skrbeti za narodno disciplino in pokorščino pred zakoni. Pravoslavju je dana naloga, da širi smisel za tradicijo, dinastijo, državo, z eno besedo: ortodoksija je dobrodošlo orodje vladnih mogotcev.

Pri nas je vse mogoče. "Večer" prinaša: Neki finančar je prijavil okrajni oblasti v Darovaru, župnika v Gjulavesi, da ima v svoji sobi Franja Jožefa in njegovo ženo. Ker je ta župnik tudi narodni poslanec, — se je obetala vsled tega lepa prilika veleizdajniške senzacije. Lepega dne navali v župnikov dom komisija, ki je pa morala konstatirati, da je prijavljeni cesar Franc Jožef — pesnik Petar Preradović, cesarica, njegova žena pa — pesnik Gundulič.

Za naše izseljence. — Belgrad. Tretji pododsek zakonodajnega odseka za socialno politiko in narodno zdravje je razpravljal o naredbi o izseljeniškem vprašanju. Načelnik ministrstva za socialno politiko je obširno poročal o razlogih zakona. Naredba je bila ustvarjena, ker je velika množica naših izseljencev v preokooceanskih krajih izzvala potrebo ureditve tega vprašanja. To se je zlasti moralo storiti radi naših narodnih, socialnih in gospodarskih interesov. Izseljenci so izpostavljeni raznim neprilikom brezposelnosti in izrabljanja po agentih. Sedaj se mora radi omejitve naseljevanja po Zedinjenih državah pričeti z rešitvijo tega vprašanja. Naredba predvideva najprej ureditev izseljeniškega odseka pri ministrstvu za socialno politiko, uvedbo njegovih komisarjev v pomorskih lukah in agentov v o-nih krajih, kjer so že izseljenci in njihove organizacije. Za tem je navajal kriterije, kdo more biti izseljenec in pod kakimi pogoji se more dovoliti izseljevanje. Nadalje je označil pogoje prevoza in način podeljevanja koncesij parobrodskim družbam. Uredi se tudi način vrnitve v domovino. Zlorabe tozadevnih določil bodo kazniive. Razpravljalo se je tudi vprašanje organizacije izseljeniških oblasti. Debata je bila zelo obširna in stvarna. Udeležili so se je posl. Gjonovič, Radonič, Wilder, dr. Žerjav, Kurbergovič in Čubrovič. Predlagali so razne izpremembe v gotovih določilih te naredbe.

Brez glave. Ko so se 7. novembra vpoklicani rezervisti pri vojaški oblasti zglasili na "orožno vajo", so oni, ki so družinski očetje, izvedeli, da je "ponoči" prišla brzojavka, glasom katere se imajo družinski očetje poslati domov. Družinski očetje so se sicer zelo razveselili, menili so pa, da bi bila oblast lahko vsaj en dan prej obvestila o tem županstvu, da bi ne bilo ljudem treba hoditi zastoj v Ljubljano in v teh dragih časih trošiti denar. In kdo bi se ne jezil nad tako brezglavostjo?

Razdelitev Slovenije na oblasti. — Belgrad. Glasom vladnega predloga za upravno razdelitev države, se razdeli Slovenija na naslednje oblasti:

1. Ljubljanska oblast s sedežem v Ljubljani. To oblast tvorijo: mesto Ljubljana; politični okraji: Črnomelj; Kamnik razen občin Motnik, Trojane in Špitalič; Kočevje razen občine Osilnica; Kranj s korosko občino Jezersko; Krško razen občine Velika Dolina; Litijska; Ljubljana-okolica; Logatec; Novo mesto; Radovljica; sodna okraja Brežice in Sevnica; občine Veliki Kamen in Mrčna sela sodn. okr. Kozje; sodni okraj Laško razen občine Sv. Rupert; iz županije Modruška občina Prezid okraja čabranskega.
2. Mariborska oblast s sedežem v Mariboru. To oblast tvorijo: mesta Celje, Maribor in Ptuj; politični okraji: Ljutomer; Maribor; Murska Sobota razen občin Dolnja Lendava-mesto, Dolnja Lendava-okolica in Dolnji Lakoš; Prevalje; Ptuj; Slovenjgradec; sodni okraj Kozje razen občin Veliki Kamen in Mrčna sela; sodni okraj Celje, Vranksko, Gornji Grad, Šmarje in iz sodnega okraja Laško občina Sv. Rupert; iz političnega okraja Kamnik občine Motnik, Trojane in Špitalič.

Pod varaždinsko oblast pridejo občine: Dolnja Lendava-mesto, Dolnja Lendava-okolica in Dolnji Lakoš.

Pod zagrebško oblast občina Velika Dolina.

Pod krajiško oblast (s sedežem v Karlovcu) občina Osilnica.

Vsega se torej obcepi od Slovenije pet občin.

FRANK SEDLAK'S SONS
Izvršujemo
VSA ZIDARSKA DELA.
Kadar mislite graditi svoje domove ali kako drugo poslopje, obrnite se na nas, da Vam damo svoj nasvet.
2448 South Lawndale Ave.,
CHICAGO, ILL.
Phone: Lawndale 250.

MATH KREMESEC
mesar
Priporočam Slovencem in Hrvatom mojo dobro in okusno mesnico.
Vsaki dan sveže meso, kakor tudi
— prave kranjske klobase —
doma delane vedno na razpolago.
1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.

HARMONIKE!
Izdelujem in popravljam vsakovrstne harmonike, bodisi kranjskega ali nemškega tipa. Vsa dela izvršujem zanesljivo in točno, po najnižjih cenah. Istotako izvršujem tudi krasne oltarčke za v sobe, ki se jih lahko z električno svetlavo razsvetlji.
Se priporočam rojakom širom Amerike.
ANTON BOHTE,
3626 E. 82nd St., Cleveland, O.

Ako hočete imeti dobro obuvalo tedaj pojdite v prodajalno Mr. Suhadolnik in ga boste dobili.

Frank Suhadolnik.
NAJVEČJÁ SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI
6107 St. Clair avenue, Cleveland, Ohio.
Mr. Suhadolnik je tudi zastopnik listo "Edinost", "Ave Maria" in "Glasnika Presv. Srca Jezusovega." On ima tudi vedno v zalogi naše vsakovrstne molitvenike in druge knjige. Pri njemu si lahko tudi župite letošnji "Koledar Ave Maria", ki je letos eden izmed najbolj zanimivih slovenskih koledarjev v Ameriki. Za vse ki je v zvezi z našimi listi se obrnite na njega in on vas bo vsestransko postrgel.

Ako hočete imeti dobro obuvalo tedaj pojdite v prodajalno Mr. Suhadolnik in ga boste dobili.

Frank Suhadolnik.
NAJVEČJÁ SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI
6107 St. Clair avenue, Cleveland, Ohio.
Mr. Suhadolnik je tudi zastopnik listo "Edinost", "Ave Maria" in "Glasnika Presv. Srca Jezusovega." On ima tudi vedno v zalogi naše vsakovrstne molitvenike in druge knjige. Pri njemu si lahko tudi župite letošnji "Koledar Ave Maria", ki je letos eden izmed najbolj zanimivih slovenskih koledarjev v Ameriki. Za vse ki je v zvezi z našimi listi se obrnite na njega in on vas bo vsestransko postrgel.

PREDSTAVI:
"STRAHOVI" in "OJ, TA POLONA"
ne zamudite si ogledati v cerkveni dvorani sv. Štefana. Začetek v soboto, 10. decembra in v nedeljo, 11. decembra obakrat ob 7:30 uri zvečer.
Odbor Marijine deklške družbe.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO
Rojakom Slovencem v Duluthu, Chisholmu, Evelethu, Ely Gilbertu in po vseh slovenskih naselbinah v Državi Minnesoti, naznanjamo da jih bo te dni obiskal naš zastopnik **Mr. Leo Mladich**, kateri je poblaščen pobirati naročnino za naše liste Ave Maria, Edinost in Glasnik Presv. Srca Jezusovega in sploh vse, kakor oglase in drugo, kar je z zvezi z našimi listi.
Našim cenjenim naročnikom in dobrotnikom ga najtopleje priporočamo, ter jih obenem prosimo da mu grejo na roko v vseh ozirih.
Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

J. KOSMAC
1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.
Prezvamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, nanižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojakal

ZA PRAZNIKE.
Stara navada ameriških rojakov je, da se spomnijo svojih sorodnikov in prijateljev v domovini s primer-nim darom za božične praznike. Ker je sedaj cena denarja nizka, že samo par dolarjev pomeni jako veliko v starem kraju.
Denarne pošiljatve skozi našo banko so navadno nakazane v 14. dneh. Denar dobi prejemnik na svoji domači pošti brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.
ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,
Slovenska banka,
70—9th Ave., New York, City
Dostavek:—Onim, ki žele potovati domov za praznike, priporočamo svojo potniško pisarno.

KOLENDARJI.
Naznanjam da imam zopet velike stenske KOLEDARJE katere bodem razpošiljal po naročilih tukaj in v staro domovino. Koledarji so zelo veliki in vidni, imajo 12 listin z slikami so zelo primerni za družine ali pa urade posebno še za društvene uradnike; cena v primeri koledarja je zelo majhna topa zato ker-jih naročim po 10. tisoč v kup, z poštino stane 25 ct. bodisi tukaj ali pa v staro domovino, naročila pošlite v denarju, money order ali pa v znamkah, pišite na:
ANTON GRDINA,
1053 EAST 62nd STREET, CLEVELAND, O.

FRANK TOMAŽICH
SLOVENSKI GROCERIST
Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo Slovencem in Hrvatom. V zalogi imam vedno najboljše salatno olje, doma narejeno kisel zelje in pravo kranjsko ajdovo moko.
1858 W. 22nd Street, Chicago, Ill.
Phone: Canal 2910.

FIDELITY ELECTRIC COMPANY
Frank Schonta, lastnik.
Vaši domovi bojo postali moderni, ako izročite nam v iste napeljavo električne razsvetljave. Mi jamčimo dobro delo za nizko ceno. Obiščite našo trgovino in oglejte razne stanovanjske opreme. Prodajamo tudi pralne stroje, gladilnike, štedilnike, itd. Vsakemu, ki nas priporoči svojemu znancu za napeljavo električne razsvetljave damo \$5.00 nagrade.
Plačuje se v gotovini ali pa na lahke obroke.
2049 West 22nd Street, Phone: Canal 5190.

Prepričajte se!
Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.
Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.
Vsem se priporočam.

Němeček
FOTOGRAFIST
1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.
PHONE: CANAL 2534

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

Naši gostje so ga le malo poslušali. Resnejše misli so begale po glavi gospe Lee in Pavla. Agata pa je nekako nezadovoljna, da bo morala ta večer prebiti brez Benigne, prosila je kar nadležno, da naj Benigna vendar le pride, četudi je boli glava.

Molče so povečerjali. Ko Agata od samega dolgega časa ni vedela več kaj storiti, je prosila gospodarja še enkrat, da naj Benigna pride. Gospodar se naposled uda in ji obljubi, da jo bo poslal.

Hvaležno je mlada deklica ploskala z rokama, ko je prišla njena prijateljica. Ali ta ni bila več vesela, rudečelica deklica, ampak blede, boječa in nekako v zadregi. Njene prve besede so odkrile skrivnost, če sploh smemo tako reči: njen zaročenec Klavdij, Tiberijev pisar, ki je prišel na dopust ni nič drugega, kakor — nad družino Lepidov postavljeni vohun.

Plemenita deklica je povedala na kratko, kako se je Klavdij izdal. Ker je ona vedno v zaupnem občevanju z damama, jo je nagovarjal, naj bi ju izdala in mu pomagala, češ, da ga bo za plačilo Tiberij takoj osvobodil. Toda ona mu je kratkoma odgovorila, da rajše umre ona in njeni stariši, kakor da bi bili izdajalci družine Emilijanov in da si prav nič ne želi imeti za soproga moža, ki bi bil zmožen take podlosti. Na to sta se posvetovala, kaj naj bi Klavdij odgovoril Tiberiju, ko ga bo poklical na odgovor.

"Vse sem nase vzela jaz," zajoče deklica. "Rekla sem mu, da naj reče, da močem o njem nič več slišati, in da bom rajši razodela družini celi naklep."

"Kar si tudi zvesto storila," pravi Pavel. "In česar ta ne bo nikdar pozabila", nadaljuje Lea. Agata pa objame jokajočo deklico in jo pritiska na svoje srce.

"Mati, to je pa strašno! Nekaj se mora zgoditi. Ne smemo držati rok križem. Jutri grem v Formijo in si izprosim avdijenco pri cesarju."

"Stori tako, moj sin! — Kaj pa če je ne dobiš, ali pa tako, ki ti nič ne koristi?"

"Tudi mogoče. Poskusiti pa moramo vse. Če Avgust ne bo hotel nič vedeti o naših pravicah — nam ostane pravna pot še vedno odprta. Če bom pa jutri uspel, prihranjena so nam morebiti leta čakanja, negotovosti in lepa vsotica premoženja, ki bi jo požrla pravda."

S tem sklepom so se ločili za to noč. Gospa Lea je Benigno za slovo prisrčno objela in poljubila. Srce ji je pa bilo polno dvomov in skrbi, zaradi prihodnjega jutra.

XI.

Predno je še obitelj zajutrkovala, prišla je Benigna z veselja se lešketajočim obrazom. "Glejte, plemenita gospa, kaj sem ravnokar dobila. — Tiberiju sem delala krivico, ko sem se včeraj bala, da naju obadva pogubi."

Pri teh besedah je ponudila Lei sledeče pismo: "Elij Sejan, prefekt pretorijanske straže, pošilja svoj pozdrav Krišpu, gostilničarju poštne postaje pri stotem miljnem kamenu. — Naš milostni cesar Tiberij je tako zadovoljen z spretnostjo svojega sužnja Klavdija, da se je odločil darovati mu prostost in ž njo petdeset tisoč sestercev, da lahko pripelje svojo zaročenko na svoj dom in se loti kakšne obrti. Ker pa je taka vest iz ust drage nam osebe veliko sladkejša, kakor je že sama na sebi, zato hoče isti milostni in uzvišeni cesar, da se oglasi zaročenka imenovanega jutri v palači viteza Mamure, da sprejme cesarjevo povelje in ga izroči zaročencu. Zdravstvuj!

Vsi so se čudili nad tem, da se je stvar tako dobro obrnila. Pavel, ki je prišel, da se poslovi od svojih, se ponudi deklici, da jo spremi.

Komaj pol ure pozneje sta bila na apijski cesti, ki je bila takorekoč posejana z vozovi, konjeniki in pešči. Kljub tem oviram se je vstavil majhni voz čez pičle dve uri pred Mamurovo palačo.

Pred glavnim vhomom sta stale dve straži. Nekoliko oseb je čakalo pred zaprtimi vrati. Skoraj v istem trenutku, ko je prišel Pavel se je razlegal iz notranjosti poslopja medeni tolkač: sinite, imenovan. "Bodite tako prijazni in odstopite!" zakliče eden stražnikov. In predno sta še Pavel in njegova spremljevalka prestopila nekoliko korakov v stran odprla so se velika vrata.

Dva moža sta stopila ven: enega, ki je nosil temnobarvano togo, smo že zadnjič spoznali, drugi, lep mož, mlajši kakor njegov spremljevalec z nežnim, plemenitim in duhovitim obrazom je nosil grški plašč, "laena" imenovan. Oba sta korakala na cesto počasi nekoliko naprej nagnjena, kakor da bi neprestano odzdravljala; potem sta se ustavila, se obrnila proti palači in čakala.

Malo pozneje se prikaže na vratih počasnih korakov srebrnosiv, od starosti nekoliko vpognjen, a vendar spoštljivi mož, oprt na roko nekega viteza. Spleč mu je valovila kakor sneg bela toga z širokim purpurnim obšivom na spodnjem robu. Ob njegovem prihodu so se vsi odkrili.

Prva dva sta nekaj korakov pred njim takoj nadaljevala svojo pot in cel sprevod, obstoječ iz kakih dvajset oseb, se je počasi ponikal po cesti proti severnovzhodno ležečem cirku zunaj mesta.

Z največjo napetostjo je gledal Pavel za njimi. "To je toraj božanski Avgust, vladar zemlje, gospodar dve do tristo milijonov ljudi!" rekel si je zamišljeno.

Sedaj se je še-le spomnil, da je to tisti mož, s katerim je nameraval govoriti — neglede na Tiberija, k kateremu je bila poklicana Benigna.

Hitro se obrne k svoji spremljevalki. "Ali si ga videla moža s tem norudečim obličjem? — To je Tiberij cesar! Počakaj tu, jaz pa grem, da govorim z njim."

Po teh besedah je že hitel po cesti, ki je bila ravno široka dovolj, da se je preril mimo cesarske straže, ne da bi ob koga zadel. Potem se je pa obrnil s prdržnostjo in odločnostjo, ki je bila pozneje nerazumljiva celo njemu samemu, nazaj na sredo ceste in tako stal z sklonjeno glavo in širokokrajnim klobukom v roki.

Komaj je pa stal pred obličjem vladarjev sveta, že se je zavedel svojega početja. Rudečica sramu je oblila njegovo lepo mladeniško lice in zadrega ga je oropala glasu. Tako je stal nekaj trenutkov kakor lipov bog, da sta prišla vladarji že skoraj do njega in sta obotavljaje se začudena obstala.

To je iztrgalo srčnega a nepremišljenega mladeniča iz odvrtenosti. Tiberij cesar ga je takoj spoznal in ga je meril z divjim pogledom. Avgust ga je pa opazoval napol začudeno, napol sozalno, kakor taki mogočniki opazujejo ljudi, o katerih zdravem razumu dvomijo.

ISČE SE FRANC HROVAT, "Andrejčeto" iz Gotne vasi štev. 13. pri Novem mestu, Kranjsko, star 37 let ki živi nekako že 16. let v Ameriki. S prva je živel pri stricu Alojziju Hrovat v Jolietu, Ill. Mati Ana in oče Anton sta mu umrla, brat Alojzij pa se je izgubil v vojni leta 1915. Doma še živijo sestre Micka in Ana, slednja poprej kuharica pri Dr. Travnerju v Ljubljani, ter želijo in ga vabijo da naj se prej ko mogoče zglesi. Pripomni se, da zahaja rad v cerkev k maši prepevat.

FARME! KRASNE! FARME!
Sedaj je čas da si kupite farmo; umaknite se iz tovarne in brezposelnosti. Na farmi si vedno lahko pridelate za svoje življenje in ste poleg tega svoj lastni gospodar. Mi imamo na prodaj vsakovrstne male in velike farme v vseh delih te dežele za vsako ceno, ki bo ugodna vašim razmeram. Mi prodajamo dobre produktivne farme. Pišite nam takoj in razložite nam, kako farmo si želite in mi smo gotovi, da jo imamo za vas.
MODEL LAND AND HOMES CO.,
Room 317,
15 Park Row, New York, N. Y.

KOLENDAR AVE MARIA za leto 1922.

Je krasna knjiga, obsegajoča 224 strani. Poučni članki, povesti in poročila iz raznih naselbin kakor tudi številne slike krasijo delo. Koledar Ave Maria stane s poštnino samo 60c, za v stari kraj 75c.

Koledar dobite pri kalendarnemu zastopniku ali pri pišite na:

"Edinost,"
1849 W. 22 Street,
Chicago, Ill.

POZOR IGRALCI HARMONIK!

Naznanjam cenjenim rojakom po širni Ameriki, da sem se preselil v lastno hišo, ker bom imel večjo delavnico in objednem trgovino vsakovrstnih harmonik svojega izdelka, ka-

kor tudi vse tej stroki spadajoča dela. Vsako delo garantiram in točno postrežbo. Edina slovenska trgovina v Clevelandu s harmonikom. S spoštovanjem

Anton Mervar,
6921 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio

SLAVNEMU OBČINSTVU

naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinovce, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljšo in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

Naše naročnike in čitatelje opozorjamo na oglase slovenski trgovci v našem listu. Rojaki, podpirajte trgovce, ki podpirajo Vaš list!

DR. JAMES W. MALLY.

SLOVENSKI—ZOBODRAVNIK

6127 St. Clair ave.,

Cleveland, Ohio.

Uradne ure:
Od 9:00 do 12:00 in 1:00 do 5:00;
večer od 6:00 do 8:00.
V nedeljo od 10:00 do 12:00.

Phones:
Randolf 3711—Office
Princt. 1274 L—Office
Randolf 1807 W—Res.

JOHN STAYER.

GROCERY

1952 West 22nd Place,

Chicago, Ill.

Priporočam Slovencem in Hrvatom svojo dobro urejeno groceryjo. V zalogi imam najboljšo ajdovo moko, fino salato olje, doma narejeno kisel zelje, importirani holandski mak, sveži kostanj in razne vrste "HOPS IN MALT" za varenje domačega piva. Vsem se najtopleje priporočam.

Telephone Canal 1404.

Pozor!

— Kadar potrebujete raznega pohištva, obnite se na mene. V zalogi imam najfinejše postelje in modroce. raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse avtomobilske potrebščine, kakor tudi vse potrebne predmete za napeljavo elektrike. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSA

(General Hardware store)

2000 - 2004 Blu Island Ave
Cor. 20th St.
CHICAGO, ILL.

Povabljeni ste

da pridete v našo trgovino in si ogledate naše nove vzorce oblek za jesensko in zimsko sezono.

Moške in fantovske obleke v najnovejših "stylis" po novih znižanih cenah. Fantovske in moške obleke z dvojnimi hlačami prodajamo sedaj po:

\$30.00,
\$35.00,
\$40.00 in višje.

Posebna vrednost pa je v moških površnih suknjah za jesensko in zimsko sezono, v najnovejšem "double breasted style" katere dobite sedaj za: \$15.00, \$20.00, \$25.00, \$30.00 in višje.

Pridite k nam in izberite si iz dobrih oblek najboljšo obleko.

Naša trgovina je od prta vsak torek, četrtek in soboto zvečer.

NAŠA TRGOVINA JE ODPRTA VSAKO NEDELJO DOPOLDNE.

JELINEK & MAJER

Corner Blue Island Ave. and 18th Street.